

der reden. Volledig kan en wil ik niet zijn.²⁾ Ik ga handelen over enkele bergtoppen, die mij bijzonder in het oog vallen, zoo menigmaal ik het gebied van het mij opgedragen vak uit de hoogte overzie. Ik weet, dat ik het gevaar loop neer te storten, maar de reis moet gewaagd, want ge dient althans eenigermate te weten, wat ge van mij hebt te verwachten. Ik koos mijn titel, al ben ik er mij van bewust, dat veel, van wat ik zeggen ga, de uitlegging van het Oude Testament niet minder raakt dan die van het Nieuwe. Hoezeer wij echter de eenheid der beide verbonden wenschen vast te houden, er blijft een onderscheid, een onderscheid, dat twee leerstoelen eischt en dat, 't kan niet anders, ook mijn rede zal beheerschen.³⁾

Ik moet, na aldus mijn onderwerp te hebben bepaald, beginnen met een herinnering. Immers ik mag aannemen, dat ik U niet meer behoef te bewijzen, dat alle beoefening der wetenschap uitgaat van een a priori. Dat is niet alleen van de zijde der Vrije Universiteit onophoudelijk aangetoond, maar zelfs het geheele bestaan van onze academie hangt met deze stelling samen.⁴⁾ Dat ik het waag de hier bedoelde waarheid nog weer eens uit te spreken en toch niet vrees voor de beschuldiging uilen naar Athene te dragen is, omdat juist op het gebied der Nieuw-Testamentische wetenschap werd en wordt betoogd, dat elke vooringenomenheid beslist moet worden uitgebannen.⁵⁾ Een onmogelijke eisch, zooals wel de ervaring leert. Of vindt ge het niet merkwaardig, dat een man als *Heinrici*, die zelf voor onbevooroordeeldheid pleit, toch, als hij ons de geschiedenis der hermeneutiek beschrijft, duidelijk laat uitkomen, hoe wijsgeerige prae-missen menigmaal de regelen der uitlegging hebben bepaald.⁶⁾